

UCHWAŁA NR/2021
RADY POWIATU ELBLĄSKIEGO
z dnia września 2021 roku

w sprawie likwidacji Domu Pomocy Społecznej w Rangórach

Na podstawie art. 12 pkt 8 lit. i) Ustawy o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz.920 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i 4 Ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.), Rada Powiatu Elbląskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Z dniem 24 września 2021 roku stawia się w stan likwidacji jednostkę organizacyjną Powiatu Elbląskiego tj. Dom Pomocy Społecznej w Rangórach, położony na zabudowanej działce gruntu nr 579 obręb Kamionek Wielki, o pow. 0,7825 h oraz działce nr 6 obręb Jagodno, o pow. 0,0714 h stanowiących własność Powiatu Elbląskiego.
2. Zakończenie likwidacji jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1 nastąpi z dniem 31 grudnia 2021 roku, po wykonaniu obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

§ 2.

Mienie ruchome i nieruchomości wykorzystywane do prowadzenia działalności przez likwidowaną jednostkę oraz środki pieniężne pozostające na rachunkach bankowych przechodzą na rzecz Powiatu Elbląskiego.

§ 3.

Z dniem zakończenia likwidacji Domu Pomocy Społecznej w Rangórach, pozostałe po nim należności i zobowiązania przejmuje Powiat Elbląski.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Elbląskiego i dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Rangórach.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

nie wnoszę zastrzeżeń
pod względem
formalno-prawnym
Paweł Guzenda
RADCA PRAWNY
Gr./F-229

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 pkt. 8 lit. i) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 920 z późn. zm.) tworzenie, przekształcanie i likwidacja jednostek organizacyjnych oraz wyposażenie ich w majątek należy do wyłącznej właściwości Rady Powiatu.

Jednym z zadań własnych powiatu jest, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich kierowanych osób.

Znaczny spadek, odnotowywany od jesieni ubiegłego roku, ilości kierowanych osób do stacjonarnych placówek pomocy społecznej spowodował, że dwie placówki znalazły się w bardzo trudnej sytuacji finansowej, powodującej brak możliwości zbilansowania wydatków z osiąganymi dochodami.

Dotyczy to, wg stanu na dzień 03.09.2021 r., DPS w Rangórach - 7 wolnych miejsc i DPS w Tolkmicku – 25 wolnych miejsc.

Bieżące rozeznanie wskazuje, że wolne miejsca występują nie tylko w placówkach na terenie powiatu elbląskiego, ale również województwa i kraju. Jest to tendencja stała i nic nie wskazuje na jej zmianę.

Na powyższą sytuację ma również niebagatelne znaczenie duża ilość miejsc w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu elbląskiego /198/ w stosunku do ilości mieszkańców powiatu - obszaru stanowiącego główne źródło pochodzenia mieszkańców tych placówek.

Szczegółowe dane w tym zakresie w oparciu o informacje z terenu województwa warmińsko – mazurskiego oraz pomorskiego przedstawiają się następująco:

WYBRANE DANE STATYSTYCZNE

	Województwo Warmińsko - Mazurskie	Województwo Pomorskie
- ilość mieszkańców	1.429.000	2.342.900
- ilość powiatów	19 powiatów i 2 miasta	16 powiatów i 4 miasta
- ilość powiatów bez dps dla somatycznie, przewlekłe chorych	11	9
- ilość dps dla somatycznie, przewlekłe chorych	16	15
- ogółem miejsc dla somatycznie, przewlekłe chorych	1.220	1.348

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Lp.	powiat	liczba mieszkańców	ilość dps prowadzonych przez samorząd dla osób przewlekle somatycznie chorych	ilość miejsc w dps prowadzonych przez samorząd dla osób przewlekle somatycznie chorych	Uwagi
1	bartoszycki	59.000	2	114	
2	giżycki	57.000	1	131	<i>1 dom prowadzony przez kościół na 41 osób</i>
3	Miasto Elbląg	119.000	1	135	
4	elbląski	57.000	3	198	<i>Wolne miejsca – stan na dzień 27.08.2021 r. DPS Rangóry – 7 DPS Tolkmicko – 26 DPS Władysławowo - 0</i>
5	iławski	93.000	1	58	
6	kętrzyński	64.000	1	88	
7	nowomiejski	44.000	1	54	
8	olecki	35.000	1	42	
9	Miasto Olsztyn	174.000	2	184	<i>1 dom prowadzony przez związek na 100 osób 1 dom prowadzony przez spółkę cywilną na 43 osoby</i>
10	olsztyński	127.000	3	216	<i>1 dom prowadzony przez sp. z o. o. na 41 osób</i>
11	ostródzki	105.000	0		<i>1 dom prowadzony przez stowarzyszenie na 31 osób</i>
12	szczygieński	70.000	0		
13	nidzicki	33.000	0		
14	piski	57.000	0		
15	braniewski	42.000	0		
16	działdowski	66.000	0		
17	węgorzewski	23.000	0		
18	ełcki	91.000	0		<i>1 dom prowadzony przez sp. z o. o. na 71 osób</i>
19	mrągowski	50.000	0		<i>1 dom prowadzony przez kościół na 100 osób</i>
20	gołdapski	26.900	0		
21	lidzbarski	41.500	0		

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Lp.	powiat	liczba mieszkańców	ilość dps prowadzonych przez samorząd dla osób przewlekle somatycznie chorych	ilość miejsc w dps prowadzonych przez samorząd dla osób przewlekle somatycznie chorych	Uwagi
1	Miasto Gdańsk	470.900	2	164	<i>1 dom prowadzony przez stowarzyszenie na 50 osób</i>
2	Miasto Gdynia	246.300	1	79	
3	Miasto Sopot	35.700	1	83	<i>1 dom prowadzony przez Caritas na 38 osób</i>
4	Miasto Słupsk	90.600	1	86	
5	łęborski	66.100	2	93	
6	nowodworski	35.500	1	130	
7	kwidzyński	83.100	1	115	
8	teczewski	115.700	2	255	
9	pucki	86.600	2	186	
10	wejherowski	217.800	1	75	<i>1 dom prowadzony przez zgromadzenie na 83 osoby</i>
11	malborski	63.400	1	82	
12	bytowski	79.100	0		<i>1 dom prowadzony przez sp. z o. o. na 32 osoby</i>
13	chojnicki	97.600	0		
14	człuchowski	56.000	0		
15	gdański	118.400	0		
16	kartuski	139.400	0		
17	kościerski	72.700	0		<i>1 dom prowadzony przez fundację na 20 osób</i>
18	słupski	98.600	0		
19	starogardzki	128.100	0		
20	sztumski	41.300	0		

Przedstawione dane liczbowe wskazują, iż w obecnej sytuacji domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu elbląskiego, dysponują wyraźnie zawyżoną liczbą miejsc, biorąc pod uwagę przede wszystkim:

- ✓ obserwowane od szeregu miesięcy potrzeby zgłaszane przez gminy z terenu powiatu;
- ✓ stosunek posiadanej liczby miejsc do ilości mieszkańców powiatu i województwa.

Liczba miejsc w placówkach powiatowych pozostaje niezmienna od ponad 20 lat, podczas gdy w tym okresie nastąpiło wiele niezwykle istotnych zmian społeczno – gospodarczych w kraju, w tym m.in.:

- ✓ przekazanie zadania prowadzenia domów pomocy społecznej administracji powiatowej jako zadania własnego /poprzednio zadanie wojewody/;
- ✓ kompletna zmiana systemu finansowania domów – rozdział ponoszonych kosztów przez rodzinę osoby umieszczanej i gminę kierującą osobę do placówki /w miejsce dotacji z budżetu państwa /;
- ✓ wyprowadzenie opieki medycznej z bezpośredniego zatrudnienia w placówkach na rzecz „zapisania” mieszkańców do tzw. lekarza pierwszego kontaktu działającego w ramach POZ;
- ✓ pojawienie się podmiotów prywatnych, świadczących usługi zarezerwowane dotychczas tylko dla domów pomocy społecznej - kiedyś państwowych, obecnie samorządowych, funkcjonujących na zupełnie innych podstawach prawnych i wymogach związanych ze świadczeniem przedmiotowych usług.

Biorąc pod uwagę zdecydowane zmniejszenie ilości decyzji kierujących do stacjonarnych placówek pomocy instytucjonalnej nie jesteśmy obecnie w stanie zabezpieczyć i zbilansować wydatków tych placówek z osiąganymi dochodami.

Obserwowany stan wydaje się mieć nie tylko charakter stały, ale również pogłębiający się - świadczy o tym nie tylko ilość osób nowo przyjmowanych do placówek na przestrzeni ostatnich lat, ale również opuszczających placówki.

	2018	2019	2020	2021*
DPS Tolkmicko				
przyjęcia	22	27	20	13
odejścia	22	25	33	19
DPS Władysławowo				
przyjęcia	7	6	6	5
odejścia	9	3	6	4
DPS Rangóry				
przyjęcia	13	3	11	4
odejścia	12	3	15	3

* Dane do dnia 24.08.2021 r.

Bezwzględny warunkiem prowadzenia samorządowego domu pomocy społecznej jest spełnienie szeregu wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Istotnym warunkiem narzuconym przez przepisy jest posiadanie określonego wskaźnika zatrudniania pracowników w stosunku do ilości mieszkańców – 0,5 etatu na jednego mieszkańca. Skutkuje to bezwzględną koniecznością określonego poziomu zatrudnienia, a więc i wysokości funduszu płac. Przy generalnie najniższym wynagrodzeniu w domach wysokość środków finansowych przeznaczonych na płace wynosi 74 – 78 % całości budżetu tych domów. Wydatki rzeczowe zatem, to znikoma część planów finansowych, co przy stale rosnących kosztach nośników energii, wody, ścieków, środków chemicznych, żywności, usług itp. powoduje określone trudności w prowadzeniu racjonalnej działalności konserwacyjno – remontowej i odtwarzania wyeksploatowanych środków trwałych.

Kolejne informacje o wzroście najniższego wynagrodzenia o 200 zł /z kwoty 2.800 do 3.000/ jeszcze pogłębią kłopoty finansowe domów.

Wg stanu na dzień 24.08.2021 r., powiat elbląski dysponował 31 wolnymi miejscami. W województwie pozostawało 170 wolnych miejsc.

Wspomniana, zdecydowanie inna sytuacja społeczno – ekonomiczna, ma również wpływ na funkcjonowanie innych placówek pomocowych, np. warsztatów terapii zajęciowej. Placówki te rozwijane na przestrzeni ostatnich lat, ciesząc się ogromnym powodzeniem / listy osób czekających na zwolnione miejsce / w chwili obecnej ograniczają ilość pracowni ze względu na brak uczestników – osób zainteresowanych tą formą pomocy.

	2018	2021
✓ WTZ przy DPS w Tolkmicku	11 pracowni – 52 osoby	9 pracowni – 44 osoby
✓ WTZ przy DPS we Władysławowie	7 pracowni – 34 osoby	6 pracowni – 30 osób
✓ WTZ w Kamienniku Wlk.	6 pracowni – 28 osób	5 pracowni – 25 osób

W sytuacji występowania wolnych miejsc, w zdecydowanej większości domów na terenie innych powiatów, placówki te z ponadlokalnych stają się w dużej mierze „lokalnymi”, ponieważ samorzady w pierwszej kolejności zabezpieczają potrzeby swoich placówek i nie kierują mieszkańców poza własny rejon działania. Dotyczy to np. polityki Gminy – Miasta Elbląg – priorytetem dla służb społecznych z Elbląga jest kierowanie zainteresowanych osób do DPS „Niezapominajka”, w którym wg stanu na dzień 24.08.2021 r. było 15 wolnych miejsc, a nie placówek na terenie powiatu.

Na terenie województwa warmińsko – mazurskiego na 19 powiatów tylko 11 powiatów prowadzi domy pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, w tym m.in.:

- ✓ Powiat bartoszycki - 114 miejsc (59.000 m-ców);
- ✓ Powiat giżycki - 131 miejsc (57.000 m-ców);

✓ Powiat kętrzyński - 88 miejsc (64.000 m-ców).

We wszystkich tych placówkach występują wolne miejsca.

Wszystko to powoduje konieczność odpowiednio wczesnej reakcji i dostosowywania się do zmieniającej rzeczywistości, w tym również do ilości utrzymywanych miejsc w domach pomocy społecznej na terenie powiatu.

Nadmienić należy, że Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu dysponuje 135 miejscami przy 119 tys. mieszkańców miasta, zaś powiat elbląski 198 miejscami przy 57 tys. mieszkańców.

Ponadto, coraz większego znaczenia nabiera zmieniająca się polityka rządu w zakresie pomocy instytucjonalnej. Coraz większy nacisk /podobnie jak w przypadku placówek opiekuńczo – wychowawczych/ kładziony jest na jej deinstytucjonalizację, tj. doprowadzenie do tego, żeby osoba z niepełnosprawnością mogła cieszyć się samodzielnością i żyć tak, jak chce – a nie trafiać do dużej instytucji opieki.

Generalnie najlepszym rozwiązaniem byłoby opiekowanie się taką osobą w jej środowisku lokalnym. Idealnym rozwiązaniem byłby system opiekunek w gminach świadczących usługi kilku podopiecznym. Rozwiązanie to nie dość, że zapewniające większy komfort seniorom, byłoby znacznie tańsze dla gmin ponoszących coraz większe obciążenia finansowe z tytułu kierowania do domów pomocy społecznej.

Zalecenie, by zapewniać każdemu prawo do samodzielnego i niezależnego życia, znajduje się również w międzynarodowych standardach dotyczących praw osób z niepełnosprawnościami.

Obecna sytuacja powoduje po raz pierwszy konieczność dofinansowania w br. dwóch domów pomocy społecznej kwotą ok. 700.000 zł, w tym:

✓ DPS w Tolkmicku - ok. 500.000 zł

- ✓ DPD w Rangórach - ok. 150.000 zł.

Reasumując, biorąc pod uwagę w szczególności:

- utrzymujący się trend zdecydowanego zmniejszenia liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej w powiecie, województwie i kraju;
- kierunki polityki rządu w zakresie instytucjonalnej pomocy społecznej;
- stale rosnące koszty utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej;
- coraz większe braki związane z pozyskiwaniem wykwalifikowanych pracowników;
- coraz cięższe stany chorobowe kierowanych mieszkańców (skracający się czas zamieszkiwania w placówkach);
- konieczność utrzymania placówki koedukacyjnej oraz placówki dla mężczyzn

dalsze utrzymywanie dotychczasowej ilości miejsc, w kontekście braku zapotrzebowania na tego typu usługi, będzie powodować szereg negatywnych zjawisk, w tym przede wszystkim konieczność stałego dofinansowywania obu placówek, brak możliwości rozwoju oraz ich utrzymywania na odpowiednim poziomie technicznym.

Proponowane rozwiązania dotyczące mieszkańek i pracowników DPS w Rangórach.

Mieszkanki /stan na 31 sierpnia br – 36/:

- ✓ 33 mieszkankom DPS Rangóry została przedstawiona propozycja przeniesienia do DPS w Tolkmicku, placówki o identycznym standardzie i zasadach funkcjonowania;
- ✓ w stosunku do 3 mieszkańek została rozpoczęta procedura re kwalifikacji w celu skierowania ich do placówek specjalistycznych, tj.: domu dla osób z upośledzeniem umysłowym oraz domu dla psychicznie chorych.

Pracownicy /stan na 31 sierpnia br. – 23 osoby/:

- ✓ części pracowników zostaną przedstawione propozycje pracy w pozostałych domach pomocy społecznej w Tolkmicku i Władysławowie;
- ✓ 4 osoby przejdą na świadczenia emerytalne;
- ✓ dwóm osobom z dniem 31 grudnia kończy się okres na który została zawarta umowa o pracę;
- ✓ ponadto, chęć zatrudnienia pracowników zgłasza Szpital Wojewódzki w Elblągu, Dom Opieki w Rubnie i Dom Opieki w Bogaczewie.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie uchwały o treści jak w projekcie wydaje się zasadne i ekonomicznie uzasadnione.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Elblągu
mgr Tomasz Domżański

Elbląg, 03 września 2021 roku